

THEMA HERBESTEMMING

Interview Rappange & Partners	10
Provinciehuis Utrecht	14
IMd Rotterdam	20
Cultuurcluster 't Brewinc Doetinchem	24
Noorderparkbar Amsterdam	30

COLUMN **Chris Meplon** 37

PRODUCTDOSSIER WANDEN EN PLAFONDS

Textiel verovert de wand	38
Productinformatie wanden en plafonds	40

VISIE	
DUS architects Amsterdam	48

OPGELEVERD	
Wooninc. Eindhoven	54
Gemeentehuis Maldegem (B)	60
De Boekenberg Spijkenisse	64
SAS Institute Huizen	68
Alcatel-Lucent Hoofddorp	74

DE ONTWERPER	
Louise Cohen	80

Louis Vermeersch over Interieur 2012	84
---	----

SIGNALEMENT	88
PRODUCTINFORMATIE	90
ETCETERA	96

OPGELEVERD **De Boekenberg** Spijkenisse

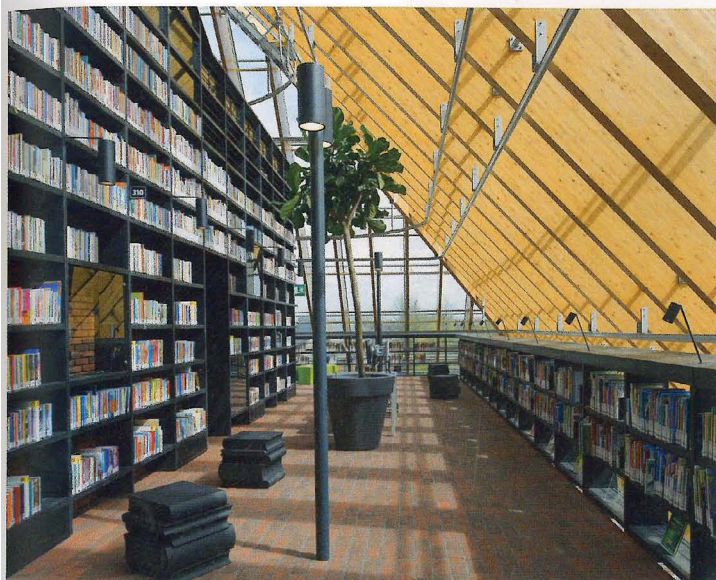

De Boekenberg Spijkenisse

OPGELEVERD

Bibliotheek binnenstebuiten

Hoe krijg je mensen die niet lezen een bibliotheek in? Je maakt er een onweerstaanbaar gebouw van. Bureau MVRDV zette in Spijkenisse de Boekenberg neer: beklimming gegarandeerd.

TEKST **Eva Vroom**
FOTOGRAFIE **Thea van den Heuvel, Jonas Klock**

Opdrachtgever **Gemeente Spijkenisse**
Ontwerp **MVRDV, Rotterdam**
Projectarchitecten **Winy Maas, Jacob van Rijs, Nathalie de Vries**
Co-architect **Studio Bouwhaven, Barendrecht**
Boekenkasten **Keijzers, Horst a/d Maas**
Verlichting **Viabizzuno, Bologna, Italië**
Deuren **JAZO Zevenaar B.V.**
Leverancier houten spanten **De Groot Vroomshoop**
Leverancier glaskap **Brakel Atmos, Uden**
Kozijnen **Kievit timmerfabriek, Ridderkerk**
Installatie adviseur **ARCADIS, Rotterdam**
Bouwfysisch adviseur **DGMR, Arnhem**
Constructeur **ARCADIS, Rotterdam; ABT, Velp**
Directievoering uitvoering **IOB, Dordrecht**
Installateur **BAM Techniek, Den Haag**
Aannemer **VORM Bouw, Papendrecht**
Bruto opvloeroppervlakte **7100 m²**

De Boekenberg staat naast de oude dorpskern van Spijkenisse, aan een plein en tegenover een kerk. Dat het opvallende gebouw toch aansluit bij deze omgeving, is te danken aan de vorm en de materiaalkeuze: de bakstenen, die gebruikt zijn voor de plint van het bibliotheekgebouw lopen door op het plein. Ook voor de nieuwgebouwde woningen in het aangrenzende 'bibliotheekwijkje' koos MVRDV deze baksteen. "De Boekenberg is een van onze meest contextuele gebouwen", aldus Jan Knikker, woordvoerder van MVRDV. "Oorspronkelijk hadden we het idee om een afgeronde glazen stolp over het bibliotheekgebouw te zetten.

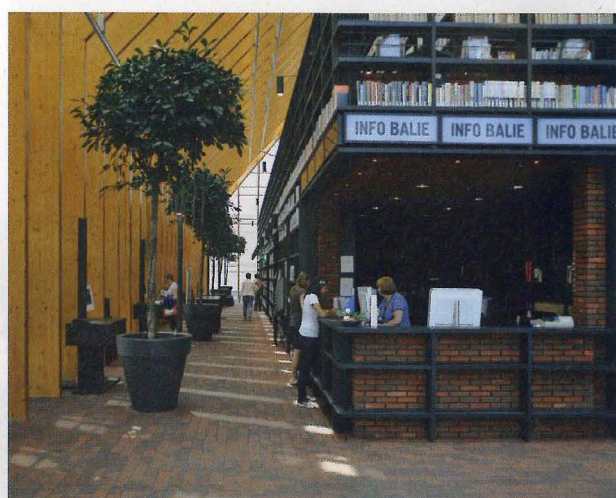
Dat is uiteindelijk meer een schuurdakvorm geworden, passend bij het agrarische verleden van Spijkenisse." Hoewel het gebouw ook onderdak biedt aan retail, kantoren en verenigingsruimtes, staan de boeken letterlijk op de voorgrond. MVRDV loste de puzzel van het gemengde programma op door de winkelruimtes op de begane grond in de bakstenen plint onder te brengen. De kantoren, verenigingsruimte, theaterzaal en tentoonstellingsruimte kwamen in de kern van het gebouw. Deze piramidevormige kern is vervolgens 'bekleed' met de boekenkasten: terrassen vol boeken, die van buitenaf een indrukwekkende etalage vormen.

De Boekenberg doet door deze glazen overkapping denken aan een kas. "Qua klimaat is een bibliotheek onder een stolp natuurlijk het ergste wat je kunt verzinnen, maar het moest toch een van de duurzaamste gebouwen van Nederland worden. Daarom zijn we met het ontwerp naar Arcadis gegaan. Omdat je met publiek geld niet wilt experimenteren, gingen zij alleen bewezen technieken gebruiken." Dit resulteerde in een combinatie van warmte-koude opslag, klimaatplafonds, automatische zonwering en de plaatsing van het glas onder een hoek om de warmte langs het gebouw te leiden.

FOTO LINKS
Luie trappen leiden naar de top van de Boekenberg
Foto: Thea van den Heuvel

FOTO BOVEN
De maatwerk verlichting is van Viabizzuno
Foto: Thea van den Heuvel

FOTO RECHTS
De informatiebalie
Foto: Jonas Klock

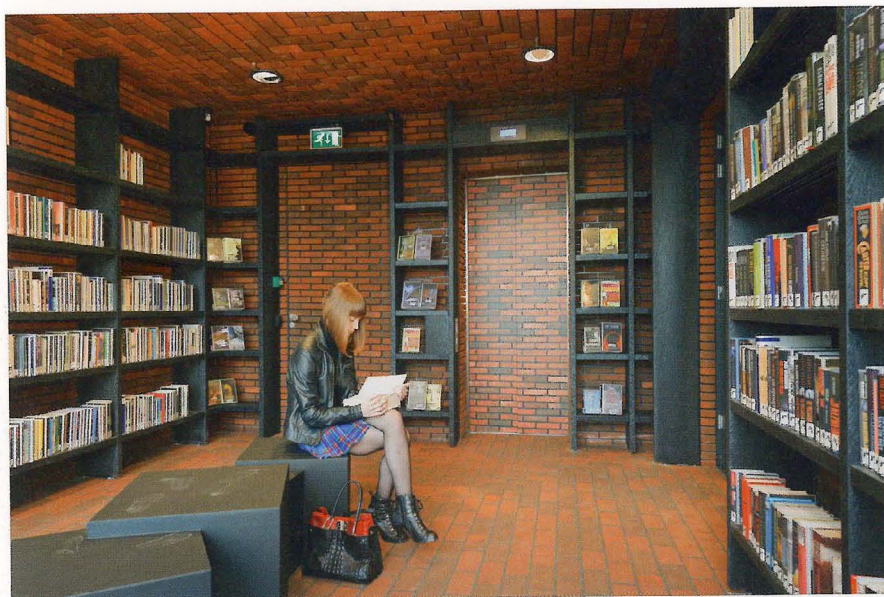
De Boekenberg Spijkenisse

OPGELEVERD

Allemaal bestaande technieken, maar voor het eerst samen gebruikt, en met succes: "Toen het begin juli even heel heet was, hebben we foto's genomen zonder zonneschermen en daardoor het systeem totaal ontregeld. De binnentemperatuur liep flink op. Maar zodra alles weer ingeschakeld was, koelde het ook binnen een half uur weer af."

Beklimmen

De bakstenen die buiten zo prominent aanwezig zijn, lopen binnen in het gebouw door, en vormen een mooie

houden het beeld rustig. "Het verlichtingsplan is van Viabizzuno. In plaats van tl-buizen heeft deze bibliotheek maatwerkklampen met LED-verlichting." Vooral 's avonds zorgen de lampen met hun gerichte lichtbundels voor een heel bijzondere atmosfeer. Het gebouw zelf licht dan op als een enorme lantaarn.

Schoolklassen

De Boekenberg bevat nu 70.000 boeken, maar doorgroei naar een collectie van 150.000 boeken is mogelijk. Exemplaren die over een langere periode niet meer uitgeleend zijn, verhuizen naar het archief. MVRDV had het geniale idee om deze archiefboeken niet in een gesloten ruimte op te slaan, maar gewoon in het zicht te plaatsen op de hoogste planken van de kasten, zodat de indruk van een boekenberg nog versterkt wordt. Via interactieve schermen kunnen lezers de collectie doorzoeken. Voor wie er niet uitkomt, hangt naast de schermen een telefoon om een medewerker te raadplegen. De bibliotheekmedewerkers hebben hun kantoor en vergaderruimtes in de bakstenen kern

combinatie met het glas en met de imposante houten draagconstructie. Niet alleen op de vloeren, ook op de wanden van de kern is baksteen toegepast, tot en met het interieur van de lift. "In de gemetselde liftschacht bevinden zich ook de installaties van het gebouw." Ondanks de aanwezigheid van een lift, maken de meeste bezoekers graag gebruik van de

luie trappen die de terrassen met elkaar verbinden. "Mensen lijken een soort aangeboren neiging te hebben om iets te willen beklimmen." In het interieur is uiterst terughoudend met kleur omgesprongen, het uitzicht en de boeken zelf zorgen voor kleur. Zwarte kasten van gerecycled landbouwplastic, zwart meubilair en zwarte verlichtingsarmaturen

FOTO BOVEN
De baksteen is consequent doorgevoerd, zelfs tegen deuren en plafond
Foto: Thea van den Heuvel

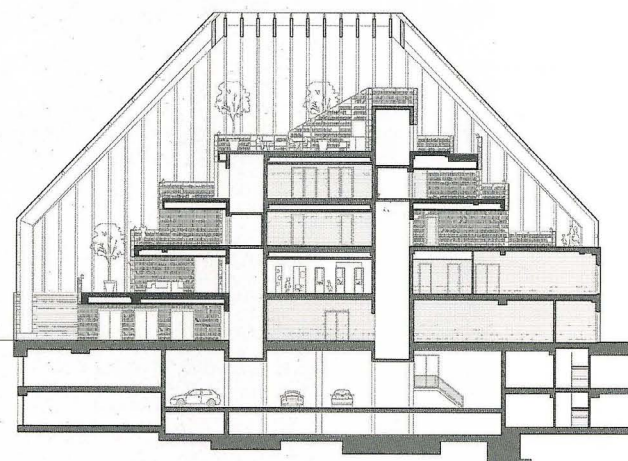
FOTO RECHTS
Op de bovenste verdieping bevindt zich de horecaruimte
Foto: Jonas Klock

FOTO LINKS
Maatwerk zitmeubilair
Foto: Jonas Klock

FOTO BOVEN
De Boekenberg is ook leuk als uitkijkpost
Foto: Jonas Klock

TEKENING
Doorsnede van het gebouw

van het gebouw. "Ze moesten erg wennen aan het feit, dat bezoekers via de ramen hun kantoor kunnen binnenkijken." En bezoekers zijn er al vanaf 's ochtends vroeg, wanneer de bibliotheek geopend is voor schoolklassen. "Rond elf uur zie je de bejaarden verschijnen, die komen om de krant te lezen." Gewoon even zitten met een kop koffie kan ook: op de bovenste verdieping van de Boekenberg is een horecaruimte, met een mooi uitzicht op het marktplein en de kerk. "Het is de bedoeling, dat deze ruimte geopend is tijdens marktdagen om meer publiek naar binnen te lokken. In de toekomst

kan hier ook getrouwd worden." Helemaal in het topje van het gebouw bevindt zich een platform, waar nog een bestemming voor gezocht wordt. "Het idee bestaat om er een soort informele boekenbeurs van te maken." Het mag duidelijk zijn dat bibliotheken ook in tijden van ontleding wel degelijk een belangrijke publieke rol kunnen spelen, als centra voor ontmoeting en culturele activiteit. Want de inwoners van Spijkenisse mogen dan geen fanatieke lezers zijn, ze zijn blij met hun bibliotheek en het aantal bezoekers stijgt.

www.mvrdiv.nl